

**KUNSTENBOND
TE AMSTERDAM**

Rapport inzake jaarstukken 2018

INHOUDSOPGAVE

Pagina

ACCOUNTANTSRAPPORT

1	Opdracht	3
2	Algemeen	3
3	Resultaat	4
4	Financiële positie	5
5	Kengetallen	6

1	JAARVERSLAG VAN DE DIRECTIE OVER 2018	8
---	--	---

JAARREKENING

1	Balans per 31 december 2018	13
2	Staat van baten en lasten over 2018	14
3	Kasstroomoverzicht 2018	15
4	Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling	16
5	Toelichting op de balans per 31 december 2018	19
6	Toelichting op de staat van baten en lasten over 2018	25

OVERIGE GEGEVENS

1	Controleverklaring van de onafhankelijke accountant	31
---	---	----

Aan het bestuur en leden van
Kunstenbond
Oostenburgervoorstraat 152
1018 MR Amsterdam

Geachte bestuursleden,

Hierbij brengen wij verslag uit over boekjaar 2018 met betrekking tot uw vereniging.

1 OPDRACHT

Ingevolge uw opdracht hebben wij de jaarrekening 2018 van uw vereniging, waarin begrepen de balans met tellingen van € 10.772.033 en de staat van baten en lasten sluitende met een resultaat van € -1.515.136, gecontroleerd.

Voor de controleverklaring verwijzen wij u naar het hoofdstuk "Overige gegevens" op pagina 31 van dit rapport.

2 ALGEMEEN

2.1 Bestuur

Per balansdatum wordt het bestuur gevoerd door:

- de heer J.A.N. Schreuder (voorzitter)
- mevrouw N. Hooijer (secretaris)
- de heer G. Bleijerveld (penningmeester)
- de heer D.A. Peltenburg
- de heer R. Nieterau
- de heer D.T. van der Bruggen

Directeur van de vereniging is per balansdatum de heer F.W.P.C. van Overveld.

2.2 Oprichting vereniging

Bij notariële akte d.d. 24 maart 2016 is opgericht de vereniging Kunstenbond.

Vanaf 1 juli 2016 ontplooit de vereniging zelfstandig activiteiten, na een zuivere juridische splitsing van FNV Kiem.

Op 28 februari 2017 is een vaststellingsovereenkomst getekend betreffende de financiële afwikkeling van de zuiver juridische splitsing per 1 juli 2016. In deze jaarrekening zijn de hierin gemaakte afspraken opgenomen.

2.3 Fusie Nederlandse Toonkunstenaarsbond (Ntb)

Per 1 juni 2018 is de Nederlandse Toonkunstenaarsbond (Ntb) gefuseerd met de Kunstenbond. Vanaf deze datum zijn ook de baten en lasten in deze jaarrekening opgenomen.

2.4 Verwerking van het verlies 2018

Het verlies over 2018 bedraagt € 1.515.136 tegenover een verlies over 2017 van € 1.294.135.

De bespreking van het resultaat is opgenomen op pagina 4.

De voorgestelde resultaatbestemming is opgenomen onder de overige gegevens van het financieel verslag.

3 RESULTAAT

3.1 Vergelijkend overzicht

Het resultaat na belastingen over 2018 bedraagt negatief € 1.515.000 tegenover negatief € 1.294.000 over 2017. De resultaten over beide jaren kunnen als volgt worden samengevat:

	Realisatie 2018	Begroting 2018	Realisatie 2017	Verschil realisatie-begroting 2018
	x € 1.000	x € 1.000	x € 1.000	x € 1.000
Baten				
Baten uit contributies en overigen	1.546	1.412	971	134
Lasten				
Kosten van beheer en administratie				
Personeelslasten	1.453	1.419	1.119	33
Afschrijvingen materiële vaste activa	44	85	36	-41
Externe kosten belangenbehartiging	115	92	207	23
Vergaderkosten vereniging	96	111	26	-15
Bestuurslasten	46	42	22	3
Huisvestingslasten	68	65	67	2
Communicatie en marketingkosten	181	191	59	-11
Algemene lasten	165	224	170	-59
Scholing leden	1	1	11	-
Kosten lidmaatschap organisaties	98	110	98	-12
Kosten leads tot langer lid	-	-	144	-
Som der lasten	2.265	2.341	1.959	-76
	-719	-929	-988	210
Financiële baten en lasten	-604	74	150	-678
	-1.323	-855	-839	-468
Transitie-/inrichtingslasten	-192	-183	-455	-9
Resultaat	-1.515	-1.038	-1.294	-477

4 FINANCIËLE POSITIE

Uit de balans is de volgende financieringsstructuur af te leiden:

	31-12-2018		31-12-2017	
	x € 1.000	x € 1.000	x € 1.000	x € 1.000
Beschikbaar op lange termijn:				
Kapitaal		10.371		11.341
Waarvan vastgelegd op lange termijn:				
Materiële vaste activa	128		164	
Financiële vaste activa	9.858		11.242	
		9.986		11.406
Werkkapitaal		384		-65
Dit bedrag is als volgt aangewend:				
Vorderingen	211		73	
Liquide middelen	574		111	
		786		184
Af: kortlopende schulden		401		248
Werkkapitaal		384		-65

4.1 Mutatie werkkapitaal

De samenstelling en mutatie van het werkkapitaal kunnen als volgt worden geanalyseerd:

	31-12-2018	31-12-2017	Mutatie
	x € 1.000	x € 1.000	x € 1.000
Vorderingen	211	73	138
Liquide middelen	574	111	464
	786	184	602
Kortlopende schulden	401	248	153
	384	-65	449

5 KENGETALLEN

5.1 Omzet en rentabiliteit

De rentabiliteit geeft het rendement aan dat de onderneming in het boekjaar heeft behaald.

	2018	2017	2016
Omzetontwikkeling <i>Indexgetal (2016=100)</i>	312,53	196,15	100,00
Nettowinstmarge <i>Resultaat na belastingen/netto-omzet</i>	-97,98	-133,34	27,36
Rentabiliteit totaal vermogen <i>Bedrijfsresultaat/totale vermogen</i>	-6,68	-8,53	-2,55
Rentabiliteit eigen vermogen <i>Resultaat na belastingen/eigen vermogen</i>	-14,61	-11,41	1,07

5.2 Liquiditeit

De liquiditeit geeft de mate aan waarin de onderneming in staat is op korte termijn aan haar verplichtingen te voldoen. De liquiditeitspositie geeft de toestand op 31 december weer; er is dus sprake van een momentopname.

	2018	2017	2016
Current ratio <i>Viottende activa/kortlopende schulden</i>	1,96	0,74	44,80

5.3 Solvabiliteit

De solvabiliteit geeft de mate aan waarin de onderneming in staat is op langere termijn aan haar verplichtingen (rente en aflossing) te voldoen. De solvabiliteitspositie geeft de toestand op 31 december weer; er is dus sprake van een momentopname.

	2018	2017	2016
Solvabiliteit eerste niveau <i>Eigen vermogen/balanstotaal</i>	96,28	97,86	97,77
Solvabiliteit tweede niveau <i>Eigen vermogen/vreemd vermogen</i>	2.584,86	4.564,37	4.386,31

FINANCIEEL VERSLAG

JAARVERSLAG VAN DE DIRECTIE OVER 2018

Achtergrond en terugblik 2018

Het jaar 2018 heeft in het teken gestaan van de fusie van de Kunstenbond met de Nederlandse Toonkunstenaarsbond (Ntb). In 2017 is al veel voorwerk verricht, in 2018 is de fusie realiteit geworden.

De Fusie met de Ntb

De achtergronden voor de fusie met de Ntb zijn:

- Aantrekkelijker worden; een aansprekende 'belofte' en grotere toegevoegde waarde voor iedereen die in de muzieksector werkt;
- Verbeteren van de klantgerichtheid naar de leden en innovatiekracht voor nieuwe doelgroepen, op zowel vak inhoud als jongeren;
- Meer invloed in de politiek en aan onderhandelingstafels zodat we krachtiger en effectiever de positie van onze leden kunnen verbeteren;
- Een gezond financieel perspectief van de eigen organisatie;
- Het efficiënter en effectiever besturen van de organisatie.
- Een voorbeeld worden voor andere bonden en branche organisaties, die strijden voor de belangen van de creatieven, om samen te gaan.

Nadat de Ledenraad van de Kunstenbond en het Congres van de Ntb hun definitieve goedkeuring hebben gegeven, was de juridische fusie per 1 juni 2018 een feit. De medewerkers van de Ntb zijn geïntegreerd in de werkorganisatie van de Kunstenbond. Er is een nieuwe huurder gevonden voor het kantoor van de Ntb aan de Keizersgracht en eind 2018 is alles naar het pand van de Kunstenbond aan de Oostenburgervoorstraat in Amsterdam verhuisd.

Volgens de fusieafspraken blijven de naam, het merk en de website van de Ntb tenminste tot minimaal 2 jaar na de fusie bestaan. Tegelijkertijd is conform diezelfde afspraken een start gemaakt met een strategische verkenning hoe alles te integreren, met behoud van de eigenheid en opgebouwde kracht. Er is een merkenadvies opgesteld hoe in de toekomst om te gaan met organisatie waarmee gefuseerd wordt of een verregaande samenwerking wordt aangegaan. Dat advies schetst verschillende modellen die afhankelijk van de situatie kunnen worden ingezet.

Ook is een start gemaakt met de integratie van de producten en diensten van de Kunstenbond en Ntb, alsmede de voorwaarden voor lidmaatschap en dienstverlening.

Communicatie

In 2018 is de afdeling communicatie versterkt en definitief ingevuld. De bezoeken aan kunstvakopleidingen zijn doorgezet en uitgebreid. De website en communicatie via social media zijn geoptimaliseerd. Verder is 2018 benut om een strategisch marketingplan voor de voor ons liggende periode te maken.

Producten en diensten

Het contributiemodel van de Kunstenbond is geharmoniseerd in 2 lidmaatschapsvormen, basis en volledig. Waarbij voor het volledige lidmaatschap een kortingsmogelijkheid is voor leden met een minimum inkomen. De juridische dienstverlening is gemaximeerd op 25 uur, om die dienstverlening betaalbaar en kwalitatief goed te houden.

Ook in 2018 is de breed gewaardeerde belastingservice aangeboden. Circa 203 leden hebben hier gebruik van gemaakt.

Lobby

De focus in de lobby lag op de realisatie van de Arbeidsmarktagenda. Om de aanbevelingen uit te voeren is een regiegroep samengesteld waar de Kunstenbond ook aan tafel zit. De Kunstenbond is trekker van de Creatieve Coalitie. Een samenwerkingsverband van ongeveer 25 beroepsverenigingen die hun koers op elkaar afstemmen en zoveel mogelijk met één stem spreken. Zo krijgen de makers een sterkere positie in het complexe krachtenveld van de culturele sector.

De vereniging

Met de fusie met de Ntb is Alexander Beets uit de Vakgroep Muziek/Ntb toegetreden tot het Kunstenbond bestuur. Wegens drukke werkzaamheden is hij per 1 december 2018 opgevolgd door Daan van der Bruggen. De Vakgroep Muziek/Ntb heeft met de fusie een nieuw bestuur gevormd, bestaande uit Ntb en Kunstenbond leden.

In december is ook een nieuwe Ledenraad gekozen. Daarbij is de Ledenraad teruggebracht tot de statutair bepaalde 13 leden. In de nieuwe Ledenraad is nu het uitgangspunt gerealiseerd dat een lid van de Ledenraad niet ook in het vakgroepsbestuur zitting kan hebben.

De vakgroepsbesturen kwamen zelfstandig onder begeleiding en ondersteuning van de belangenbehartigers bij elkaar. Iedere maand krijgen alle leden en belangstellenden een nieuwsbrief over wat de bond doet voor haar leden. Het bestuur informeert de actieve leden ieder kwartaal via een nieuwsbrief over de diverse zaken die binnen de bond spelen. Minimaal één maal per kwartaal krijgen de actieve leden de besluitenlijst van de bestuursvergadering doorgestuurd.

Ledenaantal

Op peildatum 1 januari 2018 is het ledenaantal 5.926

Op peildatum 31 december 2018 is het ledenaantal 7.577

De werkorganisatie

In april 2018 is een directeur aangetreden als opvolging van de interim directeur. De afdeling marketing en communicatie is op sterkte gebracht. Vanuit de Ntb zijn 6 medewerkers met behoud van hun rechten in de werkorganisatie opgenomen. Van twee medewerkers is in de tussentijd afscheid genomen.

Met het afscheid van een van de belangenbehartigers is gekozen om in plaats daarvan een verenigingsmanager aan te stellen. Een medewerker met focus op het activeren van de vereniging, het ondersteunen van actieve leden en het vormen van dwarsverbanden tussen de vereniging en werkorganisatie.

Op balansdatum bestaat de werkorganisatie uit 15 fte op de loonlijst. Dit zijn 19 medewerkers.

Financieel

De fusie met Ntb heeft financieel de nodige impact gehad. De eerder vastgestelde begroting in de ledenraadsvergadering van 27 november 2017 is naar aanleiding van de fusie opnieuw opgesteld en in de ledenraadsvergadering van 24 september 2018 vastgesteld. Het boekjaar 2018 is financieel operationeel aanmerkelijk beter verlopen dan gebudgetteerd. Het wel zeer teleurstellende financiële (beleggings-) resultaat heeft er helaas voor gezorgd dat het resultaat over 2018 onder aan de streep toch slechter is dan begroot. Het jaar 2018 wordt afgesloten met een verlies van € 1,5 miljoen. (2017: verlies € 1,3 miljoen)

Belangrijke afwijkingen ten opzichte van de begroting zijn hogere baten (positief effect ca. € 134.000) door hogere werkgeversbijdragen dan begroot en een incidentele bate.

De bedrijfslasten zijn lager dan begroot (positief effect € 76.000). Afschrijvingen, communicatie- en marketingkosten en algemene kosten zijn lager uitgevallen dan begroot.

De financiële baten en lasten stellen in 2018 met een negatief resultaat van € 604.000 teleur. In de begroting was het resultaat door de matige resultaten over de eerste vijf maanden van 2018 al voorzichtig begroot (bate van € 74.000). Totaal negatief effect t.o.v. de begroting derhalve € 678.000.

De beurs heeft zich in de eerste maanden van 2019 gelukkig redelijk hersteld. Over de eerste twee maanden van 2019 was het resultaat op de effectenportefeuille bijna € 600.000 positief.

De begroting 2019 is in de ledenraad van 26 november vastgesteld. Deze kent een tekort van € 328.000.

Verdere schaalvergroting door ledenwerving, fusies en samenwerkingsverbanden is voor de Kunstenbond noodzakelijk om in een periode van 3 jaar een sluitende begroting te kunnen presenteren. In de statuten is een bepaling inzake garantievermogen opgenomen. Het vermogen van de Kunstenbond dient altijd meer te bedragen dan € 6 miljoen. Het vermogen per balansdatum bedraagt € 10,4 miljoen.

Amsterdam, 7 mei 2019

Mevrouw A.M. Harmsen

ENKELVOUDIGE JAARREKENING 2018

Balans per 31 december 2018

Staat van baten en lasten over 2018

Toelichting op de balans per 31 december 2018

Toelichting op de staat van baten en lasten over 2018

1 BALANS PER 31 DECEMBER 2018

	31 december 2018		31 december 2017	
	€	€	€	€
ACTIVA				
Vaste activa				
Materiële vaste activa (1)				
Gebouwen en -terreinen	101.358		132.816	
Inventaris	26.732		30.823	
		128.090		163.639
Financiële vaste activa (2)				
Overige effecten		9.858.332		11.242.388
Vlottende activa				
Vorderingen (3)				
Debiteuren	108.180		34.468	
Belastingen en premies sociale verzekeringen	-		5.917	
Overige vorderingen	31.706		16.357	
Overlopende activa	71.529		16.308	
		211.415		73.050
Liquide middelen (4)				
		574.196		110.645
		<u>10.772.033</u>		<u>11.589.722</u>

	31 december 2018		31 december 2017	
	€	€	€	€
PASSIVA				
Reserves en fondsen	(5)			
Kapitaal	12.737.959		12.500.000	
Algemene reserve	-2.763.862		-1.158.755	
Bestemmingsreserve transitie en garantie	396.721		-	
		10.370.818		11.341.245
Kortlopende schulden	(6)			
Crediteuren	68.487		120.504	
Belastingen en premies sociale verzekeringen	55.480		22.535	
Overige schulden	127.261		53.907	
Overlopende passiva	149.987		51.531	
		401.215		248.477
		<u>10.772.033</u>		<u>11.589.722</u>

2 STAAT VAN BATEN EN LASTEN OVER 2018

		Realisatie 2018	Begroting 2018	Realisatie 2017
		€	€	€
Baten				
Baten uit contributies en overigen	(7)	1.546.407	1.412.107	970.575
Lasten				
Kosten van beheer en administratie				
Personeelslasten	(8)	1.452.906	1.419.476	1.118.956
Afschrijvingen	(9)	44.060	84.821	36.286
Externe kosten belangenbehartiging	(10)	114.646	91.923	207.429
Vergaderkosten vereniging	(11)	96.043	110.828	26.179
Bestuurslasten	(12)	45.531	42.042	21.554
Huisvestingslasten	(13)	67.700	65.431	67.330
Communicatie en marketingkosten	(14)	180.616	191.253	59.021
Algemene lasten	(15)	164.928	223.771	169.557
Scholing leden	(16)	1.198	1.198	10.567
Kosten lidmaatschap organisaties	(17)	97.823	110.229	97.880
Kosten leads tot langer lid	(18)	-	-	144.182
		<u>2.265.451</u>	<u>2.340.972</u>	<u>1.958.941</u>
Saldo voor financiële baten en lasten		-719.044	-928.865	-988.366
Waardeveranderingen van effecten / overige vorderingen	(19)	-595.296	86.502	157.774
Rentelasten en soortgelijke lasten	(20)	-8.538	-12.359	-8.254
		<u>-603.834</u>	<u>74.143</u>	<u>149.520</u>
		<u>-1.322.878</u>	<u>-854.722</u>	<u>-838.846</u>
Transitie-/inrichtingslasten	(21)	-192.258	-183.404	-455.289
Resultaat		<u><u>-1.515.136</u></u>	<u><u>-1.038.126</u></u>	<u><u>-1.294.135</u></u>
Resultaatbestemming				
Algemene reserve		-1.605.107	-1.145.126	-1.294.135
Bestemmingsreserve transitie en garantie		89.971	107.000	-
		<u><u>-1.515.136</u></u>	<u><u>-1.038.126</u></u>	<u><u>-1.294.135</u></u>

3 KASSTROOMOVERZICHT 2018

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode.

	2018		2017	
	€	€	€	€
Kasstroom uit operationele activiteiten				
Resultaat	-719.044		-988.366	
Aanpassingen voor:				
Afschrijvingen	44.060		36.286	
Veranderingen in het werkkapitaal:				
Mutatie vorderingen	-138.365		12.732.257	
Mutatie kortlopende schulden (exclusief kortlopend deel van de langlopende schulden)	152.738		-39.587	
Kasstroom uit bedrijfsoperaties		-660.611		11.740.590
Betaalde interest	-8.538		-8.254	
Waardeveranderingen van effecten / overige vorderingen	-595.296		157.774	
Transitie-/inrichtingslasten	-192.258		-455.289	
		-796.092		-305.769
Kasstroom uit operationele activiteiten		-1.456.703		11.434.821
Kasstroom uit investeringsactiviteiten				
Investerings in materiële vaste activa		-8.511		-182.970
Kasstroom uit financieringsactiviteiten				
Toename overige effecten	-		-11.242.388	
Afname overige effecten	1.384.056		-	
Mutatie kapitaal	237.959		-	
Mutatie bestemmingsreserves	306.750		-	
Kasstroom uit financieringsactiviteiten		1.928.765		-11.242.388
		463.551		9.463
Samenstelling geldmiddelen				
	2018		2017	
	€	€	€	€
Geldmiddelen per 1 januari		110.645		101.182
Mutatie liquide middelen		463.551		9.463
Geldmiddelen per 31 december		574.196		110.645

4 GRONDSLAGEN VOOR WAARDERING EN RESULTAATBEPALING

ALGEMEEN

Vestigingsadres

Kunstenbond (geregistreerd onder KvK-nummer 65649605) is feitelijk gevestigd op Oostenburgervoorstraat 152 te Amsterdam.

Fusies

In geval van samensmelting van belangen wordt de pooling of interests methode toegepast.

ALGEMENE GRONDSLAGEN VOOR DE OPSTELLING VAN DE JAARREKENING

De jaarrekening is opgesteld volgens de Richtlijn voor de jaarverslaggeving voor kleine organisaties zonder winststreven. De jaarrekening is opgemaakt op basis van historische kostprijs. De waardering van activa en passiva geschiedt, voor zover niet anders is vermeld, tegen nominale waarde.

Baten worden toegerekend aan de periode waarin ze zijn gerealiseerd. Lasten worden verantwoord in het jaar waarin ze voorzienbaar zijn.

Vergelijking met voorgaand jaar

Per 1 juni 2018 is de Nederlandse Toonkunstenaarsbond (Ntb) gefuseerd met de Kunstenbond. Vanaf deze datum zijn ook de baten en lasten hiervan in deze jaarrekening opgenomen. Hiervoor betreffen de baten en lasten alleen die van de Kunstenbond.

GRONDSLAGEN VOOR DE WAARDERING VAN ACTIVA EN PASSIVA

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen aanschaffingswaarde of vervaardigingslasten verminderd met afschrijvingen bepaald op basis van de geschatte levensduur rekening houdend met een eventuele restwaarde. De afschrijvingen bedragen een vast percentage van de aanschaffingswaarde of vervaardigingslasten.

Financiële vaste activa

De overige effecten zijn gewaardeerd op basis van actuele waarde.

Vorderingen en overlopende activa

De vorderingen worden bij eerste verwerking opgenomen tegen de reële waarde en vervolgens gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs. De reële waarde en geamortiseerde kostprijs zijn gelijk aan de nominale waarde. Noodzakelijk geachte voorzieningen voor het risico van oninbaarheid worden in mindering gebracht. Deze voorzieningen worden bepaald op basis van individuele beoordeling van de vorderingen.

Liquide middelen

Liquide middelen bestaan uit kas, banktegoeden en deposito's met een looptijd korter dan twaalf maanden. Rekening-courantschulden bij banken zijn opgenomen onder schulden aan kredietinstellingen onder kortlopende schulden. Liquide middelen worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

Kortlopende schulden

Kortlopende schulden worden bij de eerste verwerking gewaardeerd tegen reële waarde. Kortlopende schulden worden na eerste verwerking gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs.

Daar waar geen sprake is van (dis)agio en transactiekosten is de geamortiseerde kostprijs gelijk aan de nominale waarde.

GRONDSLAGEN VOOR RESULTAATBEPALING

Algemeen

Het resultaat wordt bepaald als het verschil tussen de op het verslagjaar betrekking hebbende baten en lasten met inachtneming van de hiervoor vermelde waarderingsgrondslagen.

Winsten zijn verantwoord in het jaar waarin de goederen zijn geleverd c.q. de diensten zijn verricht. Verliezen welke hun oorsprong vinden in het boekjaar zijn in aanmerking genomen zodra deze voorzienbaar zijn.

Baten uit contributies en overigen

Onder netto-omzet wordt verstaan de opbrengst van de in het verslagjaar geleverde goederen en verleende diensten onder aftrek van kortingen en de over de omzet geheven belastingen.

Opbrengsten van diensten worden opgenomen naar rato van de mate waarin de diensten zijn verricht, gebaseerd op de tot balansdatum in het kader van de dienstverlening gemaakte kosten in verhouding tot de geschatte kosten van de totaal te verrichten dienstverlening. De kostprijs van deze diensten wordt aan dezelfde periode toegerekend.

Lasten algemeen

De personeelskosten en andere kosten worden toegerekend aan de bestedingen in het kader van de doelstelling, de kosten van werving van baten aan de beheerkosten.

Personeelslasten

Kunstenbond heeft alle pensioenregelingen verwerkt volgens de verplichtingenbenadering. De over het verslagjaar verschuldigde premie wordt als last verantwoord.

Afschrijvingen

Immateriële vaste activa inclusief goodwill en materiële vaste activa worden vanaf het moment van gereedheid voor ingebruikneming afgeschreven over de verwachte toekomstige gebruiksduur van het actief. Over terreinen en vastgoedbeleggingen wordt niet afgeschreven.

Boekwinsten en -verliezen uit de incidentele verkoop van materiële vaste activa zijn begrepen onder de afschrijvingen.

Financiële baten en lasten

De rentebaten en -lasten betreffen de op de verslagperiode betrekking hebbende rente-opbrengsten en -lasten van uitgegeven en ontvangen leningen.

GRONDSLAGEN VOOR DE OPSTELLING VAN HET KASSTROOMOVERZICHT

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode.

De geldmiddelen in het kasstroomoverzicht bestaan uit de liquide middelen, de kortlopende schulden aan kredietinstellingen en de vlottende effecten.

De effecten kunnen worden beschouwd als zeer liquide beleggingen.

5 TOELICHTING OP DE BALANS PER 31 DECEMBER 2018

ACTIVA

VASTE ACTIVA

1. Materiële vaste activa

	Gebouwen en - terreinen	Inventaris	Totaal
	€	€	€
<i>Boekwaarde per 1 januari 2018</i>			
Aanschaffingswaarde	157.290	43.119	200.409
Cumulatieve afschrijvingen en waardeverminderingen	-24.474	-12.296	-36.770
	<u>132.816</u>	<u>30.823</u>	<u>163.639</u>
<i>Mutaties</i>			
Investerings	-	8.511	8.511
Afschrijvingen	-31.458	-12.602	-44.060
	<u>-31.458</u>	<u>-4.091</u>	<u>-35.549</u>
<i>Boekwaarde per 31 december 2018</i>			
Aanschaffingswaarde	157.290	51.630	208.920
Cumulatieve afschrijvingen en waardeverminderingen	-55.932	-24.898	-80.830
Boekwaarde per 31 december 2018	<u>101.358</u>	<u>26.732</u>	<u>128.090</u>
<i>Afschrijvingspercentages</i>			%
Gebouwen en -terreinen			20
Inventaris			20-33

2. Financiële vaste activa

	31-12-2018	31-12-2017
	€	€
Overige effecten		
Van Lanschot beleggingsportefeuille	9.523.165	11.242.388
Van Lanschot beleggingsportefeuille voorheen Ntb	335.167	-
	<u>9.858.332</u>	<u>11.242.388</u>

De effectenportefeuille is gewaardeerd op actuele marktwaarde (beurswaarde) waarbij effecten in vreemde valuta met de dagkoers zijn omgerekend.

3. Vorderingen

	31-12-2018	31-12-2017
	€	€
Debiteuren		
Debiteuren	73.015	27.873
Contributiedebiteuren	87.514	34.057
Voorziening dubieuze debiteuren	-52.349	-27.462
	<u>108.180</u>	<u>34.468</u>
	<u>2018</u>	<u>2017</u>
	€	€
<i>Voorziening dubieuze debiteuren</i>		
Stand per 1 januari	27.462	9.476
Dotatie	52.349	27.462
Onttrekking	-27.462	-9.476
Stand per 31 december	<u>52.349</u>	<u>27.462</u>
De voorziening is in 2018 gestegen vanwege de fusie met Ntb (c.a. € 19.000).		
	31-12-2018	31-12-2017
	€	€
Belastingen en premies sociale verzekeringen		
Pensioenen	-	5.917
	<u>-</u>	<u>5.917</u>
Overige vorderingen		
Rekening-courant Stichting Personele Administratie Ntb (SPAN)	10.723	-
Rekening-courant Vereniging voor componisten en tekstdichters Ntb (VCTN)	4.804	-
Waarborgsom huur	16.179	16.179
Overige	-	178
	<u>31.706</u>	<u>16.357</u>

	31-12-2018	31-12-2017
	€	€
Overlopende activa		
Nog te factureren omzet	52.870	-
Huur	4.916	4.916
Vooruitbetaalde trainingen	-	1.210
Contributies en abonnementen	1.243	2.077
Voorschotten personeel	-	605
SENA bondsbijdrage	12.500	7.500
	<u>71.529</u>	<u>16.308</u>
4. Liquide middelen		
ING Bank N.V.	210.951	-
SNS Bank	13.934	-
Triodos bank	349.311	110.424
Pay Pal	-	221
	<u>574.196</u>	<u>110.645</u>
PASSIVA		
5. Eigen vermogen		
Kapitaal		
Verenigingskapitaal	<u>12.737.959</u>	<u>12.500.000</u>
		<u>Kapitaal</u>
		€
Stand per 1 januari 2018		12.500.000
Eindkapitaal Ntb per fusiedatum		544.709
Bijdrage vorming garantievoorziening		-200.000
Bijdrage vorming transitievoorziening		-106.750
Stand per 31 december 2018		<u>12.737.959</u>

	2018	2017
	€	€
Algemene reserve		
Stand per 1 januari	-1.158.755	135.380
Resultaatbestemming	-1.605.107	-1.294.135
Stand per 31 december	-2.763.862	-1.158.755

	31-12-2018	31-12-2017
	€	€
Bestemmingsreserve transitie en garantie		
Garantie	186.493	-
Transitie	210.228	-
	396.721	-

	2018	2017
	€	€
<i>Garantie</i>		
Stand per 1 januari	-	-
Vorming uit vermogen Ntb n.a.v. fusie	200.000	-
Onttrekking / dotatie, per saldo	-13.507	-
Stand per 31 december	186.493	-

<i>Transitie</i>		
Stand per 1 januari	-	-
Vorming uit vermogen Ntb n.a.v. fusie	106.750	-
Onttrekking / dotatie, per saldo	103.478	-
Stand per 31 december	210.228	-

De onttrekking / dotatie, per saldo bestaat uit de volgende 3 posten:

1. vorming ten laste van resultaat Kunstenbond (€ 106.750)
2. aanvullende dotatie (€ 109.524)
3. onttrekking (€ - 112.796)

6. Kortlopende schulden

	31-12-2018	31-12-2017
	€	€
Crediteuren		
Crediteuren	68.487	120.504
Belastingen en premies sociale verzekeringen		
Omzetbelasting	12.136	1.295
Loonheffing	42.199	21.240
Pensioenen	1.145	-
	<u>55.480</u>	<u>22.535</u>
Overige schulden		
Reservering vakantiegeld	22.770	7.303
Reservering vakantiedagen	63.259	24.998
Reserve levensfasebudget	38.280	19.020
Reserve jubileumuitkering	2.586	2.586
Reservering eindejaarsuitkering	366	-
	<u>127.261</u>	<u>53.907</u>
Overlopende passiva		
Nog te ontvangen facturen	95.479	51.534
Nettoloon	68	-3
Vooruitontvangen subsidie	54.440	-
	<u>149.987</u>	<u>51.531</u>

Niet in de balans opgenomen verplichtingen**Meerjarige financiële verplichtingen***Huur*

De vereniging is een verplichting tot huur van Oostenburgervoorstraat 42-178 te Amsterdam aangegaan per 1 maart 2017 tot en met 28 februari 2027 met een breakoptie per 1 maart 2023. De jaarlijkse verplichting hiervoor is € 60.026 (totale verplichting per 31 december 2018 is nog € 493.411). De verplichting met een looptijd van meer dan 5 jaar bedraagt € 197.365, wanneer geen gebruik wordt gemaakt van de breakoptie. Voor 2019 bedraagt de totale huurverplichting € 60.026.

Leasing

De vereniging is operational leaseverplichtingen aangegaan tot en met 2023 voor 2 vervoermiddelen, waarvan de verplichtingen € 20.051 op jaarbasis bedragen. De totale verplichting bedraagt per 31 december 2018 nog € 64.037. Het gemiddeld aantal resterende leasetermijnen bedraagt 39.

6 TOELICHTING OP DE STAAT VAN BATEN EN LASTEN OVER 2018

	Realisatie 2018	Begroting 2018	Realisatie 2017
	€	€	€
7. Baten uit contributies en overigen			
Contributie	1.201.346	1.221.949	860.112
Belastingconsulenten	14.247	14.489	13.949
Juridische kostenvergoedingen	16.423	8.559	17.300
Overige inkomsten / vacatiegelden	53.351	17.150	29.563
Licentievergoeding Van de Roest (Ntb)	8.914	13.000	-
Werkgeversbijdrage	150.318	66.000	42.151
Sena gelden	68.750	70.960	7.500
Incidentele bate	33.058	-	-
	<u>1.546.407</u>	<u>1.412.107</u>	<u>970.575</u>
8. Personeelslasten			
Lonen en salarissen	884.911	861.779	629.727
Sociale lasten	135.942	135.000	100.504
Pensioenlasten	109.594	105.000	96.682
Overige personeelslasten	322.459	317.697	292.043
	<u>1.452.906</u>	<u>1.419.476</u>	<u>1.118.956</u>
<i>Lonen en salarissen</i>			
Bruto lonen	756.404	861.779	540.520
Eindejaarsuitkering	38.742	-	38.753
Vakantietoelage	59.244	-	47.178
Levensloopregeling	-	-	1.235
Mutatie vakantiedagen	11.260	-	6.193
Mutatie levensfasebudget	19.261	-	-4.152
	<u>884.911</u>	<u>861.779</u>	<u>629.727</u>
<i>Overige personeelslasten</i>			
Inhuur personeel - personeelskosten	212.167	192.208	165.841
Reiskostenvergoeding	22.567	15.376	15.219
Onkostenvergoedingen	3.386	-	12.935
Projectondersteuning vakgroepen	22.353	44.000	1.837
Werving personeel	26.592	25.000	27.880
Opleidingslasten	23.174	20.000	13.827
Leaselasten	36.755	44.653	44.818
Verzekeringen personeel	10.606	-	-
Overige personeelslasten	3.376	-	9.686
Doorberekende personeelslasten VCTN	-38.517	-23.540	-
	<u>322.459</u>	<u>317.697</u>	<u>292.043</u>

Personeelsleden

Bij de vereniging waren in 2018 gemiddeld 14 personeelsleden werkzaam, berekend op fulltimebasis (2017: 11).

	2018	2017
<i>Onderverdeeld naar:</i>		
Collectieve Belangen Behartiging	5	4
Individuele Belangen Behartiging	4	3
Marketing & Communicatie	1	2
Secretariaat & Facilitair	3	2
Directie	1	-
	<u>14</u>	<u>11</u>

9. Afschrijvingen

	Realisatie 2018	Begroting 2018	Realisatie 2017
	€	€	€
<i>Afschrijvingen materiële vaste activa</i>			
Gebouwen en -terreinen	31.458	61.821	24.474
Inventaris	12.602	23.000	11.812
	<u>44.060</u>	<u>84.821</u>	<u>36.286</u>

Overige bedrijfslasten**10. Externe kosten belangenbehartiging**

Externe advocatuur individuele ledenbehartiging	72.586	50.358	194.172
Externe advocatuur collectieve ledenbehartiging	31.908	41.565	-
Externe adviseurs	879	-	1.688
Griffie / deurwaarder	5.786	-	4.922
Proceskosten	3.487	-	6.647
	<u>114.646</u>	<u>91.923</u>	<u>207.429</u>

11. Vergaderkosten vereniging

Inzet leden / vergaderlasten	49.749	46.231	13.770
Zaalhuur vergaderingen - vergaderkosten	4.738	-	7.611
Inhuur externe sprekers	521	-	694
Operationele kosten vakgroepen	715	-	129
Activiteiten vakgroepen	40.320	64.597	3.975
	<u>96.043</u>	<u>110.828</u>	<u>26.179</u>

	Realisatie 2018	Begroting 2018	Realisatie 2017
	€	€	€
12. Bestuurslasten			
Externe adviseurs	2.052	-	-
Bestuurslasten	10.124	10.000	3.075
Directe vergaderlasten ledenraad, bestuur, raad van advies en commissies	29.838	30.000	17.343
Overige	3.517	2.042	1.136
	<u>45.531</u>	<u>42.042</u>	<u>21.554</u>
13. Huisvestingslasten			
Huur onroerende zaak	61.506	61.000	62.410
Onderhoud onroerend goed	314	-	1.417
Schoonmaakkosten	5.393	4.431	3.503
Verzekeringen en belastingen	487	-	-
	<u>67.700</u>	<u>65.431</u>	<u>67.330</u>
14. Communicatie en marketingkosten			
Website en online marketing	47.375	37.058	16.719
Promotie en trainingen	5.267	-	17.781
Externe drukwerkkosten en huisstijlmiddelen	17.514	23.000	-
Digitale nieuwsbrieven	3.910	-	3.529
Online product ontwikkeling	-	-	581
Externe adviseurs - communicatie	103.487	131.195	20.411
Ledenwerving en behoud	3.063	-	-
	<u>180.616</u>	<u>191.253</u>	<u>59.021</u>
15. Algemene lasten			
Accountantslasten	15.881	12.100	12.100
Administratielasten	28.365	29.642	23.815
Advieslasten	-	-	1.954
Juridische lasten	1.093	6.000	23.014
Kosten ledenadministratie	10.001	9.817	8.043
Automatiseringslasten	47.241	49.033	42.618
Porti en kopieerlasten	14.591	13.624	3.113
Telefoonlasten	18.591	15.010	15.507
Kosten belastingconsulenten	11.660	14.487	11.570
Overige algemene lasten	17.505	74.058	27.823
	<u>164.928</u>	<u>223.771</u>	<u>169.557</u>

Ondertekening bestuur voor akkoord

Amsterdam, 7 mei 2019

dhr. J.A.N. Schreuder

mevr. N. Hooijer

dhr. G. Bleijerveld

	Realisatie 2018	Begroting 2018	Realisatie 2017
	€	€	€
16. Scholing leden			
Directe scholingskosten	-	-	2.595
Inhuur cursusleider	1.198	1.198	7.828
Overige kosten scholing leden	-	-	144
	<u>1.198</u>	<u>1.198</u>	<u>10.567</u>
17. Kosten lidmaatschap organisaties			
FNV kernorganisatie	80.842	90.000	76.845
Weerstandsfonds	13.068	15.000	13.694
Overige lidmaatschappen	3.913	5.229	7.341
	<u>97.823</u>	<u>110.229</u>	<u>97.880</u>
18. Kosten leads tot langer lid			
Projectmanagement	-	-	66.691
Campagne	-	-	47.270
Leads	-	-	27.097
Conversie	-	-	3.124
	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>144.182</u>
19. Waardeveranderingen van effecten / overige vorderingen			
Ongerealiseerde koersresultaten effectenportefeuille	-534.403	142.832	206.940
Kosten effectenportefeuille	-60.893	-56.330	-49.166
	<u>-595.296</u>	<u>86.502</u>	<u>157.774</u>
20. Rentelasten en soortgelijke lasten			
Bank- en inningskosten	8.538	12.359	8.254
	<u>8.538</u>	<u>12.359</u>	<u>8.254</u>
21. Transitie-/inrichtingslasten			
Externe adviseurs	-	-	217.038
Vergoeding werkgroepleden	-	-	16.894
Ledenadministratie	-	-	7.116
Fusiekosten	79.462	76.404	29.241
Reallocatie van personeels-, vergader-, bestuurs- en communicatiekosten	-	-	185.000
Transitiekosten (Ntb)	112.796	107.000	-
	<u>192.258</u>	<u>183.404</u>	<u>455.289</u>

OVERIGE GEGEVENS

Aan het bestuur van de
Kunstenbond
Postbus 9354
1006 AJ AMSTERDAM
1006AJ9354

CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

A. Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening 2018

Ons oordeel met beperking

Wij hebben de jaarrekening 2018 van de Kunstenbond te Amsterdam gecontroleerd.

Naar ons oordeel geeft de in dit jaarverslag opgenomen jaarrekening uitgezonderd de mogelijke effecten van de aangelegenheid beschreven in de paragraaf 'De basis voor ons oordeel met beperking' een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van de reserves en fondsen van de Kunstenbond per 31 december 2018 en van het resultaat over 2018 in overeenstemming met Richtlijn voor de jaarverslaggeving voor kleine rechtspersonen 'Kleine organisaties zonder winststreven'.

De jaarrekening bestaat uit:

1. de balans per 31 december 2018;
2. de winst- en verliesrekening over 2018; en
3. de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel met beperking

Per 1 juni 2018 is de Kunstenbond gefuseerd met de Nederlandse Toonkunstenaars Bond. Ten aanzien van het proces ledenadministratie is er bij het voormalige Nederlandse Toonkunstenaars Bond in 2018 sprake geweest van onvoldoende functiescheiding en onvoldoende interne controle, derhalve hebben wij geen voldoende en geschikte controle-informatie kunnen verkrijgen omtrent de volledigheid en de juistheid van de opbrengsten van de contributies over de periode 1 juni 2018 tot en met 31 december 2018 van de leden van de voormalige Nederlandse Toonkunstenaars Bond. Als gevolg daarvan hebben wij niet kunnen vaststellen of er eventueel correcties noodzakelijk waren met betrekking tot de hiervoor genoemde bedragen.

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van de Kunstenbond zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel met beperking.

B. Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvat het jaarverslag andere informatie, die bestaat uit:

- het bestuursverslag;
- de overige gegevens.

Uitgezonderd de mogelijke effecten van de aangelegenheid/aangelegenheden beschreven in de paragraaf 'De basis voor ons oordeel met beperking' zijn wij op grond van onderstaande werkzaamheden van mening dat de andere informatie:

- met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat;

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie waaronder het bestuursverslag.

C. Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het bestuur voor de jaarrekening

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met Richtlijn voor de jaarverslaggeving voor kleine rechtspersonen 'Kleine organisaties zonder winststreven'. In dit kader is het bestuur verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het bestuur afwegen of de vereniging in staat is om haar werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemd verslaggevingsstelsel moet het bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het bestuur het voornemen heeft om de vereniging te liquideren of de activiteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is.

Het bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de vereniging haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de entiteit;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door het bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan of de vereniging haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een vereniging haar continuïteit niet langer kan handhaven;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen.

Wij communiceren met de met governance belaste personen onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Rotterdam, 8 mei 2019

w.g. F.C.P. Flooren RA